

[Statsministeren.]

eller om en administration, som borgerne kan komme i takt med, så de føler, at de kan tale deres sag og blive hørt. Det er også spørgsmålet om en administration, der kan løse flere opgaver og løse de givne opgaver grundigere, og om en administration, som kan give f. eks. folketinget et hurtigere svar på snart sagt alle spørgsmål, og som kan levere velmotiverede oplæg i tide inden for de områder, hvor en indsats fra det offentlige side føles som en nødvendighed.

Jeg fremhæver dette, fordi det forekommer mig, at man ofte, når man taler om rationalisering af den offentlige administration, alene lægger vægten på at få det samme arbejde udført for færre omkostninger. Der kan utvivlsomt foretages omfattende rationaliseringsforanstaltninger i en sådan snævrere forstand, altså i henseende til at spare mandskab og tid; der er i tidens løb nået mange resultater i denne henseende, og mere vil komme. Men en mindst lige så stor opgave og måske en endnu sværere ligger i at få administrationen samordnet, at få opgaverne fordelt rigtigt både horisontalt mellem de enkelte ministerier og vertikalt mellem centrale og lokale, statslige og lokale enheder.

Hele spørgsmålet om vort forvaltningsapparat har igennem de sidste snart 25 år været genstand for opmærksomhed, og skiftende regeringer har nedsat en række udvalg og nævn med tilhørende sekretariat for at rationalisere systemet. Arbejdet både inden for forvaltningskommissionen af 1946 og forvaltningsnævnet af 1952 satte sig praktiske spor i en række administrative forenklinger og forbedringer inden for adskillige institutioner. Interessen for en egentlig strukturrationalisering førte i 1960 til nedsættelsen af et særligt administrationsudvalg, og en del af dets forslag blev gennemført.

Som en generel betragtning vedrørende arbejdet i hele perioden fra 1946 har man vist lov til at anføre, at man vel ikke altid har følt, at bestræbelserne for at forenkle og simplificere har været helt i overensstemmelse med de ønsker, som man havde opstillet. I 1965 resulterede derfor fornyet udvalgsarbejde i, at den daværende regering oprettede det særlige administrationsråd. Jeg skal ikke gå i enkeltheder med hen-

syn til administrationsrådets arbejde. Rådet har i vidt omfang sat et arbejde i gang over en bred front, ligesom rådet har søgt at inddrage de enkelte styrelser og det dér ansatte personale aktivt i arbejdet, idet et egentligt rationaliserings- og effektiviseringsarbejde kun kan gennemføres under aktiv medvirken af styrelsescheferne og personaleorganisationerne.

Trods disse foranstaltninger har der imidlertid været en stigende følelse af, at man ikke havde fundet den endelige organisationsform. Kravene til det organ, som skal være koordinerende og initiativtagende i hele dette arbejde, er stadig støget, og dermed er også kravene til gennemslagskraft vokset.

En af de ting, diskussionen har samlet sig om, har været spørgsmålet om, hvorvidt det er hensigtsmæssigt fortsat at lade den daglige virksomhed, herunder også ansvaret for udarbejdelsen af forslag og indstillinger, hvile på et nævn eller råd, hvis medlemmer også har andet arbejde. Modstykket vil være at lade dette arbejde indgå som et led i det normale departementale system, således at ansvaret hviler på et medlem af regeringen, og således at dette regeringsmedlem har en normal departemental enhed at trække på.

Rationaliserings- og effektiviseringsarbejdet er af koordinerende karakter. Det omfatter flere styrelser — i princippet alle — og det er vel et kendetegn for administrationens udvikling, at sådanne koordinerende departementer bliver nødvendige på tværs af den faglige ressortfordeling. Jeg kan blot nævne økonomiministerens økonomiske sekretariat og pege på, at finansministeriets budgetafdeling jo også har tværdepartementale opgaver.

Regeringen har efter indgående overvejelser besluttet sig for at gennemføre den løsning, at man vil søge tilslutning til oprettelsen af en normal departemental styrelse. Jeg kan tilføje, at administrationsrådets hidtidige formand, professor Bent Christensen, har været enig i, at forudsætningen for, at dette arbejde fremover kan gennemføres med den fornødne effekt og gennemslagskraft, er en omorganisering i den her angivne retning.

Den fremtidige organisationsform bliver da denne: der oprettes et administrati-